

Māszinību teorija un aprūpes procesa pielietojums bērnu aprūpē

Mērķauditorija: Māsas, ārsta palīgi, māsas palīgi, sociālie darbinieki

Programmas īstenošanas ilgums: 2 dienas (10 stundas)

Programmas mērķis:

1. Gūt ieskatu māszinību teorijās.
2. Zināt aprūpes procesa posmus;
3. Spēt iegūt un apkopot informāciju par bērna veselības stāvokli;
4. Spēt identificēt aktuālās un potenciālās bērna veselības problēmas;
5. Prast plānot un veikt bērna aprūpes darbības;
6. Prast izglītēt bērnu un piederīgos par aprūpes un pašaprūpes veikšanu, veselības uzlabošanu un saglabāšanu.

Programmas temati:

1. Pamatjēdzieni māsas praksē:
 - māszinību vēsture,
 - māszinību definējumi,
 - māsas lomas:
 - aprūpes veicēja,
 - koordinatore,
 - izglītotāja,
 - pacienta aizstāve.
 - māsas funkcijas:
 - aprūpes funkcija,
 - vadības funkcija,
 - pētniecības funkcija.
2. Māszinības veselības aprūpes sistēmā:
 - māsu darbības lauks,
 - māsu prakses attīstības iespējas,
 - sertifikācija, ārstniecības personu reģistrs, tālākizglītība,
 - māsu prakses tiesiskie un ētiskie aspekti.
3. Māszinību aprūpes teorijas:
 - Florence Naitingeile māszinību teorijas pamatlicēja, vides piemērošanas teorija,
 - Virginija Hendersone definēja māsu praksi, pamatvajadzībās pamatota teorija,
 - Doroteja Orema pašaprūpes vajadzību teorija,
 - Betija Neuman veselības aprūpes sistēmas māsu teorija.
4. Aprūpes procesa posmi:
 - pacienta novērtēšana, informācijas apkopošana,
 - aprūpes diagnoze:
 - Maslova personības vajadzību struktūra kā teorētiskais pamatojums pacienta neapmierinātām aprūpes vajadzībām,
 - pacienta veselības problēmu noteikšana,
 - aktuālās un potenciālās aprūpes diagnozes.

- aprūpes plānošana, mērķu noteikšana, aprūpes plāna sastādīšana,
 - māsas darbība,
 - aprūpes procesa izvērtēšana.
5. Aprūpes procesa īpatnības bērna vecumā:
- augšanas un attīstības teorijas:
 - Ē. Eriksona psihosociālās attīstības teorija, Sulivāna personu savstarpējā teorija,
 - Piažē zināšanu spēju attīstības teorija.
 - bērna augšana un attīstība, īpatnības dažādos vecuma posmos,
 - bērna novērtēšana:
 - fiziskā,
 - psihomotorā.
 - aprūpe bērniem ar veselības problēmām,
 - psiholoģiskās disfunkcijas bērnu vecumā, aprūpe.
6. Veselības veicināšana un slimību profilakses pasākumi:
- veselības veicināšanas principi,
 - pacientu izglītošana un veselības mācība,
 - izglītošanas stratēģija,
 - veselības veicināšanas virzieni:
 - uzturs,
 - fiziskās aktivitātes,
 - kaitīgie ieradumi,
 - atkarības.
 - stresa pārvarēšana, relaksācija,
 - seksuālā veselība.

Mācību metodes: lekcijas, praktiskās nodarbības, tematiskas diskusijas, grupu darbs, patstāvīgais darbs.

Literatūras avoti:

1. Priede Kalniņa Z. „Māsas prakse, pamatota teorijā”, WI USA, 1998,
2. Granuma V. „Pacientu izglītošana”, MPIC, 1998,
3. Preimane G. „Medicīniskās aprūpes rokasgrāmata”, Jumava, 2001,
4. Preimane G. „Rokasgrāmata pediatrikajā aprūpē”, MPIC, 1998,
5. Kalniņa I. „Sabiedrības veselības māsām”, MPIC, 1999,
6. Ēnforsa M., Ēreberga A., Torela - Ekstranda I. „VIPS modelis pacientu aprūpes dokumentēšanā”, Jumava, 2004,
7. Koķe T. „Pieaugušo izglītības attīstība: raksturīgākās iezīmes”, Rīga, 1999,
8. Vecgrāve A. „Ceļvedis pieaugušajiem pa bērnības zemi”, Zvaigzne ABC, 2005,
9. LEMON 2. grāmata "Aprūpe un sociālās zinātnes" 1997,
10. Erikson E. H. „Identity. Youth and Crisis”, New York, 1970,
11. Lazovskis I. „Kamēr vēl”, Nacionālais apgāds, 2005,
12. Dolto F. „Viss ir valoda”, Preses Nams, Rīga, 1997.